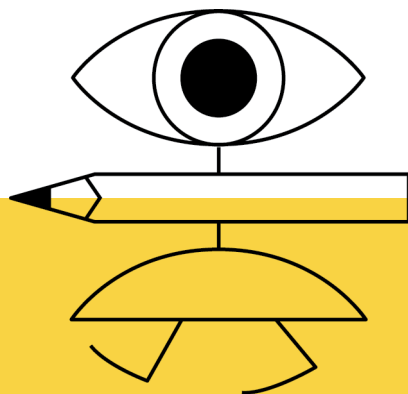

MEMÒRIA
ANUAL

2022

**XARXA EUROPEA DE
DONES PERIODISTES**

Red Europea de Mujeres Periodistas

Junta directiva

Presidenta: María José Ruiz Fité

Vice-presidenta: Yolanda Alba Fernández

Tresorera: Ana Martínez Méndez

Secretària: Sònia Cormenzana

Vocal: Esther Mira

Equip

Coordinadora: Alícia Oliver

La Xarxa està integrada per dones professionals que treballen en diferents mitjans de comunicació: premsa escrita, ràdio, televisió, gabinets de comunicació, mitjans online, free-lance, estudiants...

Coordinació de la memòria 2022: Alícia Oliver

Disseny i maquetació: Mercedes Sánchez Israel

Edita: Xarxa Europea de Dones Periodistes (XEDP)

Rambla Catalunya, 10, principal
08007 Barcelona

La Xarxa està registrada com a associació sense afán de lucre en el registre d'entitats de la Generalitat de Catalunya i com a ONGD a l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD).

Xarxes socials

Índex

02 Junta directiva i equip

04 Qui som, Què fem, Orígens

05 Incidència

12 Sensibilització i formació

15 Treball en xarxa

16 Gestió econòmica

Incidència

Qui som

La Xarxa Europea de Dones Periodistes (XEDP) és una associació professional, sense ànim de lucre, creada formalment l'any 1998, i té com a objectius, entre altres, promoure trobades, estudis, accions i altres activitats vinculades a l'àmbit dels mitjans de comunicació social, per al coneixement, intercanvi i incidència de la defensa dels drets de les dones, en general, i en especial de les dones periodistes.

Què fem

Incidència: Volem impulsar lleis i polítiques públiques que garanteixin la igualtat en els mitjans de comunicació.

Sensibilització i formació: volem visibilitzar i donar veu a dones en la seva diversitat i fem formacions en comunicació i perspectiva de gènere per a entitats.

Treball en xarxa: apostem pel treball en aliança amb altres entitats buscant les sinergies per ajudar a transformar els mitjans de comunicació i la societat.

Orígens

L'any 1993 un grup de periodistes de l'Associació de Dones Periodistes de Catalunya (ADPC) vàrem crear la Xarxa Europea de Dones Periodistes, una nova associació d'àmbit estatal i que començaria a treballar conjuntament amb les periodistes italianes, alemanyes i gregues sota el paraigua de la llavors Comunitat Econòmica Europea (CEE), avui Unió Europea (UE).

Durant una dècada vam informar d'Europa amb perspectiva de gènere, i en una trobada a Bruixes (Bèlgica), l'any 2004, vam posar les bases per organitzar-nos amb les col·legues periodistes llatinoamericanes per crear la Xarxa Internacional de Periodistes amb Visió de Gènere (2005) que avui aplega a periodistes de més de 30 països.

IGUALTAT I GÈNERE EN LA COMUNICACIÓ: EL CAPÍTOL J

Des de la Xarxa fem seguiment del Capítol J sobre Dones i Mitjans de Difusió de la Plataforma d'Acció de Beijing (PAB). Així participem, des de fa anys, en la Comissió de la Condició Jurídica i Social de la Dona (CSW) de Nacions Unides. Aquest projecte ens ha permès fer seguiment de la 66 edició de la CSW, realitzada, de forma online, del 14 al 25 de març.

Durant la 66 CSW vam co-organitzar, juntament amb la Red Internacional de Periodistes amb Visió de Gènere (RIPVG) una taula de debat, que vam moderar, amb reconegudes periodistes i expertes amb temàtiques de sostenibilitat a nivell internacional. El panell "**Justícia climàtica, Mitjans de Comunicació i Gènere**", tenia com

NGO CSW66 Forum
Foro ONG CSW66
CLIMATIC JUSTICE, MEDIA AND GENDER
JUSTICIA CLIMÀTICA, MEDIOS DE COMUNICACIÓN Y GÉNERO

Paralell event | Evento paralelo

Panelists | Panelistas

Ligia Arreaga
Journalist and environmental activist from Panama
Periodista y activista ambientalista de Panamá

Douce Namwezi
Congolese journalist and activist
Periodista y activista congoleña

Whitney Godoy
Honduran photojournalist
Fotoperiodista de Honduras

Dulce María Pereira
Afroecological feminist from Brazil
Feminista afroecológica de Brasil

Online activity | Actividad online
March the 23th 2022 | 23 de marzo
12 horas (New York)

Presentation of the Campaign "Gender equality in communication"
Presentación de la campaña "Igualdad de género en la comunicación"

Register | Registrate: <https://bit.ly/InscripcionCSW66>

Cartell del debat realitzat en el marc de la 66 edició de la CSW.

a objectiu fer una crida a la reflexió sobre els reptes del periodisme i la cobertura mediàtica amb una perspectiva de gènere i drets humans de les dones en els processos de migració, canvi climàtic, indústries extractives en relació amb les comunitats i pobles indígenes i el paper de les empreses transnacionals.

L'esdeveniment virtual, a través de Zoom i amb traducció a l'anglès i al castellà, es va realitzar el 23 de març, a les 12h de Nova York, amb la participació de les següents panelistes:

Ligia Arreaga, periodista i activista ambientalista de Panamà.

Whitney Godoy, fotoperiodista hondurenya.

Dulce María Pereira, feminista afroecològica de Brasil.

Douce Namwezi, periodista i activista congoleesa.

Va conduir l'acte una de les coordinadores de la RIPVG i coordinadora de la Xarxa Europea, la periodista **Alicia Oliver**.

A l'inici de l'acte es va fer la presentació de la Campanya de xarxes **"Igualtat de Gènere en la Comunicació"**, que s'està realitzant des del 9 de març, i també es va fer la presentació del **"Decàleg sobre Recomanacions per a la igualtat de gènere a la comunicació i el periodisme"**. Tots dos basats en el Capítol J de la Plataforma d'Acció de Beijing. Aquest decàleg ens permetrà fer incidència sobre les dones i els mitjans de comunicació.

A més, des de la Xarxa som fundadores i presidim el Grup de Treball de Participació Internacional del Consell Nacional de Dones de Catalunya (CNDC), el qual té entre les seves tasques preparar la participació de les entitats de dones del Consell en la CSW i la seva visibilitat, organitzar l'acte que es fa en el marc de la CSW, i elaborar la declaració del CNDC davant la CSW.

Així, vam co-organitzar el debat **"Propostes feministes per assolir la justícia climàtica"**, amb la voluntat de reforçar la solidaritat transnacional feminista entre activistes del Nord i del Sud per a unir estratègies en la lluita compartida, i fent nostres les demandes de les feministes del sud, per a influir en els governs del nord i aconseguir transformar les polítiques responsables de la crisi climàtica. Per això vam comptar amb la participació de quatre ponents:

Andrea Vega Troncoso, associada de Projects Women's Environment and Development Organization (WEDO).

Blanca Bayas Fernández, investigadora de l'Observatori del Deute en la Globalització i membre d'Acció Ecofeminista.

Carolina Gutiérrez, coordinadora de la Red Mesoamericana Dona, Salut i Migració a Guatemala.

Yuria Celidwen, investigadora acadèmica d'Estudis Contemplatius Indígenes, copresidenta de la Unitat de Tradicions Religioses Indígenes i membre del comitè directiu de la Unitat d'Estudis Contemplatius de l'Acadèmia Nord-americana de Religió.

Va moderar el debat, **Laura Viladevall**, membre del CNDC.

TROBADA I INTERCANVI AMB GRUPS DE DONES PERIODISTES A NIVELL INTERNACIONAL

Les edicions de la CSW ens possibiliten aquest espai d'intercanvi d'experiències i bones pràctiques amb periodistes i organitzacions de periodistes. Fer vincles amb organitzacions importants, ens posiciona a nivell internacional i ens permet accedir a espais fonamentals on podem exigir els canvis necessaris per millorar la situació de les dones en els mitjans de comunicació.

D'esquerra a dreta:
María Elena Hermosilla,
Loredana Cornero,
moderadora de la taula, i
Alicia Oliver.

D'altra banda, continuem treballant amb la Xarxa Internacional de Periodistes amb Visió de Gènere (RIPVG) -xarxa que aplega a més de 30 països europeus i d'Amèrica Llatina-, aquesta xarxa de periodistes està molt enfocada en la implementació del Capítol J de la PAB.

Del 14 al 17 de setembre vam participar en el Congrés d'AMMPE (Associació Mundial de Dones Periodistes i Escriptores) sota el títol de **"Post pandèmia: els reptes de la comunicació a nivell planetari"**, celebrat a l'Aula Magna de la Facultat de Ciències Polítiques de la Universitat Roma Tre, i on es van tractar diferents temes com les migracions, el medi ambient, la llibertat de premsa i els seus límits o els estereotips de gènere en el món de la comunicació.

La XEDP teixint xarxes amb altres periodistes feministes va presentar al Congrés de Roma la ponència **"La presència de les dones en les notícies"** sobre la importància del Capítol J de la PAB aprovada l'any 1995 durant la IV Conferència Mundial sobre la Dona de Nations Unides, i mostrant els resultats de l'últim monitoreig global de mitjans pel que fa a l'Estat espanyol i a Xile.

La ponència elaborada per les periodistes **María Elena Hermosilla** (Xile) i **Alicia Oliver** (Catalunya) parteix de la importància de la presència de les dones en les notícies i en els mitjans com a motor d'apoderament. Sens dubte, més dones en l'espai públic i la incorporació massiva de les dones al món laboral, polític, cultural i social afavoreix i enriqueix al conjunt de la societat malgrat que aquesta important contribució no quedi reflectida, en general, en els continguts informatius dels mitjans de comunicació.

Preocupades per les violències que viuen les periodistes arreu i, en concret, a Mèxic i Afganistan, vam organitzar un debat al Col·legi de Periodistes per denunciar les seves situacions. Ens van acompanyar les periodistes **Paulina Ríos** y **Fereshteh Rafat**. Aquesta acció la vam fer amb el grup de treball de Periodisme Solidari del Col·legi de Periodistes de Catalunya, grup que coordinem.

INCIDÈNCIA POLÍTICA SOBRE DONES I MITJANS DE COMUNICACIÓ

D'esquerra a dreta: Paulina Ríos, Alicia Oliver moderadora de la taula, i Fereshteh Rafat.

Tant la publicació sobre la implementació del Capítol J a Catalunya que vam elaborar des del grup de treball de Dones i Mitjans de Comunicació (2020-21), com el Monitoreig Mundial de Mitjans (2020) són dos eines que ens ajuden a visibilitzar, fer sensibilització i incidir en espais públics sobre la situació de les dones periodistes.

També són importants totes les activitats de difusió (debats, reunions) que ajuden a donar a conèixer les situacions de violències que pateixen les dones periodistes per exemple a Mèxic o a l'Afganistan. Donant suport a aquestes periodistes hem tingut reunions amb l'Ajuntament de Barcelona (Justícia Global) i amb la Conselleria d'Igualtat i Feminismes.

A més, totes aquestes activitats ens han servit per posar en valor i donar a conèixer el treball que es fa des de Catalunya i del seu teixit associatiu: Crear espai d'incidència amb periodistes i comunicadores catalanes. Enfortir lligams amb xarxes de periodistes a nivell internacional. Sensibilitzar les dones i ciutadania sobre els DDHH de les dones. Donar visibilitat a l'agenda internacional de les dones. Fomentar un millor coneixement sobre els DDHH de les dones.

Aquest projecte d'incidència compta amb el suport de l'Institut Català de les Dones (ICD) i del Departament d'Acció Exterior i Unió Europea de la Generalitat de Catalunya.

II ESTUDI DE MITJANS DE COMUNICACIÓ I ERRADICACIÓ DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

En el marc del nostre objectiu de promoure la igualtat de gènere i lluitar contra la violència masclista, vam dur a terme el II estudi per analitzar com els mitjans de comunicació a Catalunya estaven incorporant les mesures definides en el Pacte estatal contra la violència de gènere i en línia amb la declaració internacional de Beijing. Aquesta iniciativa tenia com a objectiu identificar els punts febles, les àrees d'èxit i les millores necessàries per abordar aquesta qüestió crucial.

Aquest estudi pioner, parteix de l'antecedent que es va realitzar al novembre de 2019-2020, amb resultats que van destacar la importància de dur a terme un seguiment constant per assegurar la implementació efectiva de les mesures destinades a prevenir la violència masclista mitjançant els mitjans de comunicació: Això va servir com a base per a futures accions i intervencions. Amb l'actualització de la Llei 17/2020, del 22 de desembre de 2020, vam presentar aquest segon estudi per veure si s'havien produït millores en les pràctiques

Cartell de l'estudi sobre mitjans i violències masclistes.

dels mitjans de comunicació a Catalunya i si s'havien abordat els punts dèbils identificats anteriorment. Així, vam emprendre una àmplia recopilació de dades i anàlisis exhaustius per avaluar el progrés realitzat en aquest àmbit.

Els resultats d'aquest estudi no només van servir per a una avaluació interna, sinó que també van tenir un paper fonamental en la promoció del debat públic sobre la necessitat de millorar les pràctiques periodístiques relacionades amb la prevenció de la violència masclista. Vam reconèixer la importància cabdal dels mitjans de comunicació com a agents influents en l'opinió pública i, per tant, la seva responsabilitat en la promoció d'una societat més justa i igualitària.

En el II Estudi, hem replicat la metodologia configurada en el I estudi per tal de poder extreure resultats comparatius, i encara que sí hem trobat certes millores en algunes línies, cal millorar amb més precisió. Hi ha una recomanació sobre la taula que és **establir un observatori de seguiment** de com els mitjans estan incorporant les recomanacions en qüestions de matèria de prevenció i erradicació de la violència masclista.

Aquest projecte ha contribuït en ampliar les dades sobre l'impacte dels mitjans en l'erradicació de les violències masclistes. Un estudi que està fent seguiment de com els mitjans contribueixen o no a l'erradicació de les violències masclistes: el primer, l'any 2020; el segon, ara al 2022-23. Com se sap científicament l'impacte del tractament informatiu a la societat és alt i per tant si es fa des de les recomanacions internacionals basades en evidències científiques juguen un paper clau per poder transformar la situació, i al contrari contribueixen a la reproducció de la violència. En aquest sentit, tenir dades de mesura comparativa ajuda a tenir una visió global si s'està o no millorant, dades que es necessiten per veure on és necessari incidir per tal de contribuir a uns mitjans molt més segurs per a les víctimes i supervivents i coherents amb el seu objectiu democràtic, plural i informatiu.

Aquest estudi realitzat en col·laboració amb l'Asociación Periodismo Feminista, ha comptat amb el suport del Departament d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat de Catalunya.

*** **Pots descarregar-te els resultats a:**

<http://mujeresperiodistas.net/wp-content/uploads/2024/01/II-Estudis-Mitjans-2023.pdf>

Sensibilització i formació

VISIBILITZANT LA DIVERSITAT

Un any més, continuem visibilitzant i donant veu a dones d'origens culturals diversos que ens aporten el seu coneixement i la seva expertesa. Amb elles ens hem acostat a temes molt diferents i hem pogut conèixer la realitat de les seves associacions i el treball que realitzen.

Hem tractat temes molt diversos com diverses han estat les entitats contactades, tot i que tinguin un element comú en la seva diversitat cultural. Hem visibilitzat iniciatives sobre cultura i educació. Hem donat veu a dones que ens han parlat de construcció de pau i altres ens han aprofitat als problemes que viuen les persones refugiades, en concret, les famílies afganeses que han arribat a Catalunya i a Espanya. També ens han parlat de les violències masclistes, dels abusos als infants o de les resistències i estratègies del poble gitano.

Hem recollit els seus relats i els seus coneixements, però també les seves crítiques sobre qüestions poc treballades o situacions que enfronten en el seu dia a dia. Sempre des de la crítica constructiva i intentant destacar en els titulars aspectes positius, per tal de mostrar les bones pràctiques que construeixen.

Hem volgut també crear vincles amb aquestes entitats per convertir-nos en referents en temes de comunicació malgrat que, en aquests moments i a causa de la Covid-19 i de la crisi actual, moltes entitats estan preocupades per la seva continuïtat. Tot i així, ens hem ofert a fer assessorament individualitzat en temes comunicatius per a quan tinguin aquesta necessitat i també hem ajudat a difondre les activitats que han realitzat.

Les entrevistes han tingut força repercussió, doncs, es penjen en el portal de gènere La Independent, portal que té un elevat nombre de visites quinzenals en les seves edicions en català i castellà, per a l'Estat espanyol i Amèrica Llatina. I pel Diario Feminista, diari online d'àmbit Estat espanyol. També ha estat important la difusió via xarxes socials (facebook, twitter i instagram) de la Xarxa, La Independent i Diario Feminista.

ENTREVISTES 2022

Ponts per la Pau – **Nadia Ghulam**: “Cada dia de la meva vida he demanat pau”.

Associació de Dones Amazigues Tamettut – **Asmae Zarioui Zanna**: “Actualment, ens trobem amb una generació que reivindica la seva identitat amaziga”.

Asociación de Abogadas Bolivianas – **Carmen Ávila**: “Les dones són més lluitadores”.

Federació d'Associacions Gitanes de Catalunya (FAGIC) – **Esther Fernández**: “Moltes dones ens diuen: en una entrevista laboral intento ‘apair-me’, com a estratègia de supervivència!”

Associació Carme Diaby – **Carme Diaby**: “Les violències cap a les dones estan molt normalitzades”.

Unió del Poble Romaní – **María Rubia**: “Hem aconseguit sobreviure enfortint les aliances internes”.

Lucha Castro: “Vam posar a l'agenda internacional el fenomen del femicidi”.

Associació People Help – **Farina Mujaddidi**: “El talibanisme és una ideologia completament misògina”.

Associació Cultural Educativa i Social-Operativa de Dones Pakistaneses (ACESOP) – **Huma Jamshed Bashir**: “Existeix una mentalitat molt patriarcal”.

Colectiva Madrecitas – **Mel de Lima**: “La retirada de la custòdia és violència institucional”.

A més del portal de gènere La Independent i de Diario Feminista, totes les entrevistes estan publicades a la nostra pàgina web, espais: Actualitat i Fem Xarxa <http://mujeresperiodistas.net/entitats-interculturals/>

Aquest projecte compta amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona, de la Diputació de Barcelona, i per primer cop, de la Secretaria d'Igualtat de la Conselleria d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat de Catalunya.

Treball en xarxa

Col·laborem amb

- Asociación Periodismo Feminista.
- Diario Feminista.
- La Independent.
- Associació de Dones Periodistes de Catalunya.
- Grup de Treball de Periodisme Solidari del Col·legi de Periodistes de Catalunya (CPC).
- Mesa per a la Diversitat en l'Audiovisual del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC).
- Grup de Treball Dones i Mitjans del Consell Nacional de Dones de Catalunya (CNDC).
- Grup de Treball de Participació Internacional del CNDC.
- Plataforma Cedaw Catalunya.
- Institut de les Desigualtats.
- Lliga pels Drets dels Pobles.

A nivell internacional

- Red Internacional de Periodistas con Visión de Género (RIPVG).
- Asociación Mundial de Mujeres Periodistas y Escritoras (AMMPE).
- Global Alliance on Media And Gender (GAMAG).
- The World Association for Christian Communication (WACC).

Gestió econòmica

RESUM ECONÒMIC DE L'ANY

Ingressos: 14.853,33 €

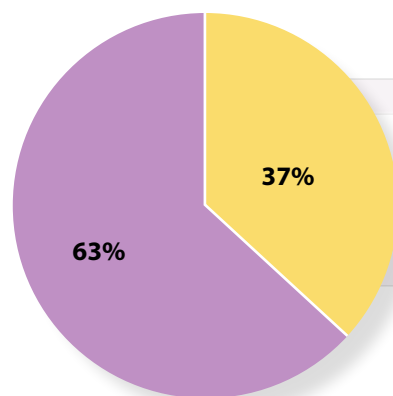
Despeses: 21.038,19 €

Total: -6.184,86 €

Fons de finançament

■ FONS PÚBLICS

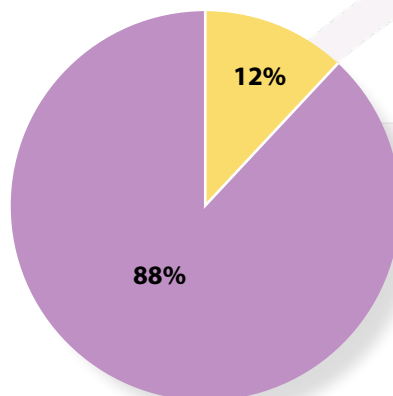
■ FONS PROPIS

Distribució de despesa

■ DESPESES PER PROJECTES

■ DESPESES ESTRUCTURALS

Amb el suport de

